

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

P7_TA(2013)0088

Ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τον Ενεργειακό Χάρτη Πορείας για το 2050, ένα μέλλον με ενέργεια (2012/2103(INI))

(2016/C 036/11)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050» και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας (COM(2011)0885),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 12ης Ιουνίου 2012 ⁽²⁾, σχετικά με την ενεργό συνεργασία με τους εταίρους πέρα από τα σύνορά μας στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής: μια στρατηγική προσέγγιση για έναν ασφαλή, αειφόρο και ανταγωνιστικό ενεργειακό εφοδιασμό,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Μαρτίου 2012, σχετικά με τον χάρτη πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050 ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του σχετικά με τις βιομηχανικές, ενεργειακές και άλλες πτυχές του σχιστολιθικού φυσικού αερίου και πετρελαίου ⁽⁴⁾ και το ψήφισμά του σχετικά με τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων εξόρυξης σχιστολιθικού φυσικού αερίου και σχιστολιθικού πετρελαίου στο περιβάλλον ⁽⁵⁾ που εγκρίθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2012,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης (A7-0035/2013),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι πυλώνες της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ είναι η βιωσιμότητα, η ασφάλεια του εφοδιασμού και η ανταγωνιστικότητα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, με την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και μέσω και την προσαρμογή σε μια διαδικασία που θα οδηγούσε στην εκ νέου εκβιομηχάνιση της οικονομίας της ΕΕ·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι προς όφελος των κρατών μελών η μείωση της εξάρτησής τους από εισαγωγές ενέργειας με ευμετάβλητες τιμές και η διαφοροποίηση των πηγών ενεργειακού εφοδιασμού·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόκληση της ενεργειακής ασφάλειας έγκειται στον περιορισμό των αβεβαιοτήτων που προκαλούν εντάσεις μεταξύ κρατών και στη μείωση των ανεπαρκών των αγορών που παρεμποδίζουν την αποκόμιση των οφελών του εμπορίου τόσο για τους προμηθευτές όσο και για τους καταναλωτές·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να ληφθεί μια έγκαιρη ένδειξη του κατά πόσο οι δύσκολοι στόχοι του χάρτη πορείας μπορούν να επιτευχθούν και να αναθεωρηθεί ο αντίκτυπος στην οικονομία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της κοινωνικής ασφάλισης·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη, οι εταιρείες ενέργειας και το ευρύ κοινό πρέπει να γνωρίζουν με σαφήνεια την κατεύθυνση της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, η οποία πρέπει να υποστηρίζεται με μεγαλύτερη βεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένων ορόσημων και στόχων για το 2030, με στόχο την παροχή κινήτρων και τη μείωση του κινδύνου των μακροπρόθεσμων επενδύσεων·

⁽¹⁾ ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1.

⁽²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0238.

⁽³⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0086.

⁽⁴⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0444.

⁽⁵⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0443.

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

Στόχοι του ενεργειακού χάρτη πορείας της ΕΕ για το 2050

1. αναγνωρίζει τα οφέλη που αποκομίζουν τα κράτη μέλη από τη μεταξύ τους συνεργασία για έναν μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος· εγκρίνει, ως εκ τούτου, τον ενεργειακό χάρτη πορείας της Επιτροπής για το 2050 ως βάση για την υποβολή νομοθετικών και άλλων πρωτοβουλιών για την ενεργειακή πολιτική, με σκοπό την ανάπτυξη ενός πλαισίου πολιτικής για το 2030, το οποίο θα περιλαμβάνει ορόσημα και στόχους για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα φιλόδοξο και ταυτόχρονα σταθερό κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο· επισημαίνει ότι ο προσδιορισμός των ενεργειακών στόχων για το 2050 και την ενδιάμεση περίοδο προϋποθέτει πανευρωπαϊκή διακυβέρνηση· προτείνει να υιοθετηθεί, σε πνεύμα αλληλεγγύης, μια στρατηγική που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να συνεργάζονται στο πλαίσιο του Χάρτη Πορείας σε πνεύμα αλληλεγγύης — τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Κοινότητας· ενθαρρύνει τις εργασίες για τον καθορισμό του πλαισίου πολιτικής για το 2030 εντός του κατάλληλου χρονικού διαστήματος προκειμένου να δημιουργηθεί αίσθημα ασφάλειας στους επενδυτές·
2. επισημαίνει ότι τα προτεινόμενα σενάρια για το 2050 δεν έχουν ντετερμινιστικό χαρακτήρα, αλλά αποτελούν βάση για εποικοδομητικό διάλογο σχετικά με τον τρόπο μετασχηματισμού του ενεργειακού συστήματος της Ευρώπης, προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 80-95 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2050· υπογραμμίζει ότι όλες οι μελλοντικές προβλέψεις σχετικά με την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου του ενεργειακού χάρτη πορείας, βασίζονται σε επισφαλείς παραδοχές για τις τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να επικαιροποιεί τακτικά τον χάρτη πορείας· επισημαίνει ότι η αξιολόγηση του αντικτύπου που εκπόνησε η Επιτροπή δεν αναλύει λεπτομερέστερα τις πιθανές τροχιές για κάθε κράτος μέλος, ομάδα κρατών μελών ή περιφερειακός όμιλος μέχρι το 2050·
3. χαιρετίζει το γεγονός ότι ο ενεργειακός χάρτης πορείας της Επιτροπής για το 2050 περιλαμβάνει περιγράμματα διαφόρων σεναρίων· τονίζει ότι τόσο τα ισχύοντα σενάρια τάσεων όσο και τα σενάρια απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές δεν αποτελούν παρά προβλέψεις· τονίζει ότι, αυτές σε καμία περίπτωση δεν λαμβάνουν υπόψη όλες τις πιθανότητες και, ως εκ τούτου, συνιστούν απλώς ενδείξεις της μελλοντικής διάρθρωσης του ευρωπαϊκού ενεργειακού εφοδιασμού·
4. υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης των προβλέψεων στο πλαίσιο του ενεργειακού χάρτη πορείας της Επιτροπής για το 2050, μεταξύ άλλων και βάσει άλλων μοντέλων, όπως το μοντέλο PRIMES, και συμπλήρωσής τους μέσω σεναρίων περαιτέρω μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, προκειμένου να γίνουν καλύτερα αντιληπτές οι εναλλακτικές δυνατότητες που υπάρχουν σε σχέση με την ανάπτυξη του μελλοντικού ασφαλούς, οικονομικά αποδοτικού και με χαμηλές εκπομπές ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης·
5. αναγνωρίζει το γεγονός ότι η ηλεκτρική ενέργεια από πηγές με χαμηλή χρήση άνθρακα είναι απαραίτητη για την απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές, η οποία απαιτεί ο τομέας ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ να έχει σχεδόν μηδενικές εκπομπές άνθρακα έως το 2050·
6. υπογραμμίζει τη σημασία της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ εν μέσω της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης· τονίζει τον ρόλο που διαδραματίζει η ενέργεια στην προώθηση της ανάπτυξης, της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και των θέσεων εργασίας στην ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να προτείνει στρατηγικές για την περίοδο μετά το 2020 και να παρουσιάσει σύντομα ένα πλαίσιο πολιτικής έως το 2030 για την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ· πιστεύει ότι το εν λόγω πλαίσιο πολιτικής πρέπει να είναι συνεπές με την ατζέντα απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές της ΕΕ μέχρι το 2050 και ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις επιλογές των «αναμφίβολως θετικών μέτρων» που προσδιορίζονται στον χάρτη πορείας· ζητεί την ανάληψη δράσης για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων του ενεργειακού τομέα στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο των μέτρων που λαμβάνονται για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε επίπεδο κρατών μελών και σε επίπεδο ΕΕ και για την ασφάλεια του εφοδιασμού των πολιτών με ηλεκτρική ενέργεια·
7. επισημαίνει την ανησυχητική κατάσταση που παρατηρήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013 στη Βουλγαρία και την ανάγκη εξασφάλισης χαμηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, με βάση μια ενεργειακή πολιτική της ΕΕ που θα εγγυάται την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών των κρατών μελών στην παγκόσμια αγορά· ειδικότερα, εν μέσω οικονομικής κρίσης, η πτυχή αυτή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη·
8. σημειώνει ότι η εφαρμογή μιας πολιτικής για το περιβάλλον και το κλίμα που δεν λαμβάνει υπόψη προκλήσεις όπως η ενεργειακή ασφάλεια, δεν μπορεί να αντικαταστήσει την ενεργειακή πολιτική που διεξάγεται σύμφωνα με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας για την παρούσα και τις μελλοντικές γενιές ισότιμη, καθολική και ανταγωνιστική πρόσβαση στους ενεργειακούς πόρους, με σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον·
9. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις συνεχιζόμενες προσπάθειές τους να επιτύχουν τους τρέχοντες στόχους για το 2020 στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον στόχο για ενεργειακή απόδοση της τάξης του 20 %, ο οποίος δεν έχει δρομολογηθεί ακόμη· τονίζει ότι η έγκαιρη και πλήρης εφαρμογή όλων των διατάξεων της οδηγίας σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ⁽¹⁾ είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της ΕΕ του 20 % τουλάχιστον έως το 2020·

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/28/ΕΚ της 23ης Απριλίου 2009 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16). Μια τροποποιημένη πρόταση (COM(2012)0595) βρίσκεται επί του παρόντος υπό συζήτηση.

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

10. καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει τη στρατηγική εξατομίκευσης της πολιτικής ενεργειακής ασφάλειας σε περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου οι περιφέρειες να μπορέσουν να αναπτύξουν τις πηγές ενέργειας που θα είναι οι πλέον αποτελεσματικές προκειμένου να εκπληρώσουν τους ευρωπαϊκούς στόχους για το 2050, για παράδειγμα η ηλιακή ενέργεια στο Νότο και η αιολική ενέργεια στο Βορρά·

11. πιστεύει ότι η μετάβαση σε μια ενεργειακά αποδοτική οικονομία χαμηλών επιπέδων εκπομπών άνθρακα αποτελεί ευκαιρία όχι μόνο για τη βιωσιμότητα, αλλά και για την ασφάλεια εφοδιασμού και την ανταγωνιστικότητα στην Ευρώπη, και ότι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μπορεί να αποτελέσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αναπτυσσόμενη παγκόσμια αγορά ενεργειακών προϊόντων και υπηρεσιών· τονίζει ότι τούτο αποτελεί ευκαιρία για τις ΜΜΕ στην ΕΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στην αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ευκαιρία που δίνει εξαιρετική ώθηση στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας και, ενδεχομένως, παρέχει κύρια πηγή δημιουργίας απασχόλησης·

12. τονίζει ότι ένα σαφές, συνεκτικό και συνεπές κανονιστικό πλαίσιο και πλαίσιο πολιτικής βοήθιά σημαντικά στην ώθηση των απαραίτητων επενδύσεων στις τεχνολογίες των «αναμφίβολως θετικών μέτρων», όπως ορίζονται στον χάρτη πορείας, με οικονομικά αποδοτικό και βιώσιμο τρόπο· επισημαίνει τους βασικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και προωθεί τη συνέχιση μιας τέτοιας πολιτικής προσέγγισης και μετά το 2020· επισημαίνει ότι, για τη λήψη εν επιγνώσει και ισορροπημένης απόφασης σχετικά με τις στρατηγικές για την περίοδο μετά το 2020, είναι απαραίτητη η αναθεώρηση των υφιστάμενων στρατηγικών για το 2020· υπογραμμίζει τη σημασία μιας ενεργειακής στρατηγικής που επικεντρώνεται στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας και της οικονομικής και βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, της δημιουργίας θέσεων εργασίας, των κοινωνικών πτυχών και της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος μέσα από μέτρα όπως η ενίσχυση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η διαφοροποίηση των οδών και των πηγών εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης διασύνδεσης μεταξύ κρατών μελών, της ενεργειακής απόδοσης ενός πιο αποτελεσματικού και βελτιστοποιημένου συστήματος ηλεκτροπαραγωγής για την προώθηση επενδύσεων στον τομέα της βιώσιμης παραγωγής ενέργειας και εφεδρικής και εξισορροπιστικής τεχνολογίας·

13. επισημαίνει ότι οι λειτουργικές αγορές άνθρακα και οι τιμές των πηγών ενέργειας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της συμπεριφοράς των παραγόντων της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας και των καταναλωτών· ζητεί ένα πλαίσιο πολιτικής για την περίοδο μετά το 2020 που θα διέπεται από την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και μακροπρόθεσμους κανόνες ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια για τους παράγοντες της αγοράς·

14. υπενθυμίζει ότι εμπίπτει στη δικαιοδοσία κάθε κράτους μέλους να προσδιορίσει το δικό του ενεργειακό μείγμα· αναγνωρίζει ότι ο ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050 συμπληρώνει τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού του ενεργειακού εφοδιασμού· αναγνωρίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη να συνεργαστούν τα κράτη μέλη πάνω σε κοινούς στόχους· αναγνωρίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη να συνεργαστούν τα κράτη μέλη πάνω σε κοινούς στόχους και, επιπλέον, τονίζει ότι, για να μπορέσουν να επιτύχουν έναν καλά συντονισμένο, ευρωπαϊκό, διασυνδεδεμένο και βιώσιμο μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος, η ΕΕ πρέπει να διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο — συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της συμμόρφωσης των εθνικών πολιτικών με τους στόχους και το δίκαιο της ΕΕ· προτρέπει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να προσανατολίζονται σε επιλογές που μπορούν να οδηγήσουν στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές με οικονομικά αποδοτικό, ανταγωνιστικό, ασφαλή και βιώσιμο τρόπο, προκαλώντας όσο το δυνατόν λιγότερη στρέβλωση της αγοράς, και να συνεχίσουν τις προσπάθειες για πλήρη αξιοποίηση της δυνατότητας για οικονομικά αποδοτική εξοικονόμηση ενέργειας, υποστηριζόμενα, μεταξύ άλλων, από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης· ταυτόχρονα αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της ανάπτυξης μιας συντονισμένης και, όπου ενδείκνυται, κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των ενεργειακών συστημάτων μικρής κλίμακας και την επακόλουθη ανάγκη για ευελιξία·

15. τονίζει ότι το να βασίζονται τα ενεργειακά συστήματα των κρατών μελών της ΕΕ σε ίδιους ενεργειακούς πόρους, και στη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτούς, είναι ουσιώδης πυλώνας της ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ· πιστεύει, ως εκ τούτου, από αυτή την άποψη, το πιο λογικό είναι οι εν λόγω χώρες να αναπτύξουν ενεργειακές τεχνολογίες για τις οποίες έχουν τη δυνατότητα και την εμπειρία και οι οποίες θα εξασφαλίσουν τη συνεχή και σταθερή παροχή ενέργειας, τηρώντας παράλληλα τα πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος και του κλίματος·

16. επισημαίνει ότι η κύρια τάση των σχεδιαζόμενων δράσεων δεν πρέπει να εστιάζει, όπως τώρα, στις δυνατότητες υλοποίησης των σεναρίων για τους στόχους μείωσης που έχουν οριστεί (εκ των άνω προς τα κάτω), αλλά στην εφαρμογή σεναρίων δράσεων τα οποία λαμβάνουν υπόψη ζητήματα όπως οι δυνατότητες που υπάρχουν στα κράτη μέλη, η προοπτική οικονομικά αποδοτικής ανάπτυξης νέων τεχνολογιών και οι παγκόσμιες επιπτώσεις από την εφαρμογή της προτεινόμενης πολιτικής, ώστε στο επόμενο βήμα να προταθούν στόχοι μείωσης για τα επόμενα χρόνια (προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω)·

17. αναγνωρίζει τα συμπεράσματα του ενεργειακού χάρτη πορείας 2050, σύμφωνα με τα οποία η μετάβαση του ενεργειακού τομέα σε ενωσιακή κλίμακα είναι εφικτή από τεχνική και οικονομική άποψη, και σύμφωνα με ανάλυση της Επιτροπής θα μπορούσε μακροπρόθεσμα, υπό ορισμένες παραδοχές, να είναι λιγότερο δαπανηρή από μια συνέχιση των υφιστάμενων πρακτικών· επισημαίνει ωστόσο ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το εθνικό πλαίσιο, το οποίο ενδέχεται να διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

18. πιστεύει ότι οι στόχοι για το 2050 δεν θα επιτευχθούν ποτέ εάν η ΕΕ δεν αναλάβει τις ευθύνες της και δεν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη μετάβαση· ιδίως για τα τεράστια έργα, όπως τα υπεράκτια αιολικά πάρκα στη Βόρεια Θάλασσα· οι διασυνοριακές υποδομές που αφορούν πολλά ή όλα τα κράτη μέλη, η ΕΕ θα πρέπει να περιγράψει τα έργα προτεραιότητας και να ενεργήσει ως βασικός επενδυτής, ενισχύοντας, με τον τρόπο αυτό, τις ιδιωτικές επενδύσεις·

19. αναγνωρίζει ότι η αυξανόμενη σημασία της ηλεκτρικής ενέργειας στο μελλοντικό ενεργειακό μείγμα απαιτεί την αξιοποίηση όλων των μέσων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (απόδοση μετατροπής, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CCS) και πυρηνική ενέργεια) εάν οι στόχοι για το κλίμα πρέπει να επιτευχθούν χωρίς να τεθούν σε κίνδυνο η ανταγωνιστικότητα και η ασφάλεια του εφοδιασμού·

20. τονίζει ότι η εξασφάλιση μιας πλήρως ανεπτυγμένης διασυνοριακής ενεργειακής υποδομής και ενός μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών εντός της Ένωσης αποτελούν προϋπόθεση για την επιτυχία του χάρτη πορείας· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη για καλό συντονισμό μεταξύ των πολιτικών των κρατών μελών και για κοινή δράση, αλληλεγγύη και διαφάνεια στους τομείς εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής, ενεργειακής ασφάλειας και επενδύσεων σε νέες ενεργειακές υποδομές·

21. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε τις συστάσεις της συμβουλευτικής ομάδας ομοτίμων για τον ενεργειακό χάρτη πορείας 2050· καλεί την Επιτροπή να εκδώσει μια ενημερωμένη έκδοση του Χάρτη Πορείας για την Ενέργεια, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις αυτές·

Βασικά στοιχεία μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής

22. χαιρετίζει τα συμπεράσματα του ενεργειακού χάρτη πορείας για το 2050 σύμφωνα με τα οποία υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ των δράσεων που προβλέπονται στα σενάρια που παρουσιάζονται αναλυτικά, έτσι ώστε να μετασχηματιστεί το ενεργειακό σύστημα της ΕΕ· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τα συμπεράσματα της Επιτροπής σύμφωνα με τα οποία η ενίσχυση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής υποδομής, που θα περιλαμβάνει ευφυή δίκτυα, αποτελούν τις «αναμφιβόλως θετικές» επιλογές, ιδίως όταν διέπονται από την προτίμηση στις αγορές, ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη πορεία που έχει επιλεγεί για την επίτευξη ενός ενεργειακού συστήματος με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές για το 2050· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει έναν συνδυασμένο σενάριο «εξαιρετικά ανανεώσιμων πηγών και υψηλής ενεργειακής απόδοσης»· υποστηρίζει ότι πρέπει να γίνει μια επιλογή σχετικά με τον ακολουθητέο δρόμο, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η επενδυτική ασφάλεια·

23. πιστεύει ότι η χρηματοπιστωτική κρίση θα πρέπει να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία για τον μετασχηματισμό του ενωσιακού αναπτυξιακού προτύπου της κοινωνίας προς μια οικονομία υψηλής ενεργειακής απόδοσης, που θα βασίζεται πλήρως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα προσαρμόζεται στα κλιματικά φαινόμενα·

24. αναγνωρίζει ότι ένα υψηλότερο μερίδιο ώριμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα μετά το 2020, αποτελεί βασική πτυχή ενός πιο βιώσιμου ενεργειακού συστήματος· αναγνωρίζει, επιπλέον, ότι όλα τα σενάρια τα οποία εξετάζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, προϋποθέτουν αυξημένο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της ΕΕ, της τάξης του 30 % περίπου της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης το 2030, και τουλάχιστον 55 % το 2050· επισημαίνει ότι η κίνηση προς την κατεύθυνση μιας καλύτερης πολιτικής στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης μπορεί να διευκολύνει την επίτευξη υψηλότερου μεριδίου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει ρητά την αποκεντρωμένη παραγωγή στις μελλοντικές προβλέψεις· καλεί επίσης την Επιτροπή να αντιμετωπίσει σαφώς τυχόν οικονομικά και τεχνικά εμπόδια στην ανάπτυξη αποκεντρωμένης παραγωγής στα κράτη μέλη·

Ενεργειακή απόδοση

25. τονίζει ότι η βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση και η εξοικονόμηση ενέργειας θα διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στον μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος και ότι η επίτευξη των στόχων για το 2020 αποτελεί προϋπόθεση για περαιτέρω πρόοδο έως το 2050· από αυτήν την άποψη, συνιστά στα κράτη μέλη να επιτείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να εφαρμόσουν πλήρως και να υπερβούν την πρόσφατα εγκριθείσα οδηγία για την ενεργειακή απόδοση και συνιστά εκστρατείες ευαισθητοποίησης και την ένταξη της ενεργειακής απόδοσης στα εθνικά εκπαιδευτικά προγράμματα των κρατών μελών· συνιστά στα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσουν τη συμμετοχή των εθνικών προσεγγίσεων και τραπεζών ανάπτυξης και να στηρίξουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών· υπενθυμίζει ότι η ενεργειακή απόδοση, αν εφαρμοστεί ορθά, αποτελεί οικονομικά αποδοτικό τρόπο για την επίτευξη από πλευράς ΕΕ των μακροπρόθεσμων στόχων όσον αφορά τις ενεργειακές εξοικονομήσεις, την κλιματική αλλαγή και την οικονομική και ενεργειακή ασφάλεια· αναγνωρίζει ότι η στροφή προς τη μετάβαση σε μια ενεργειακά αποδοτικότερη οικονομία αναμένεται να επιταχύνει την εξάπλωση καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων, να μειώσει τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Ένωση· πιστεύει ότι η πορεία προς μια καλύτερη πολιτική ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να ενδιαφέρει ολόκληρη την αλυσίδα προσφοράς και ζήτησης, συμπεριλαμβανομένης του μετασχηματισμού, της μεταφοράς, της διανομής, και του εφοδιασμού, καθώς επίσης και της βιομηχανικής και της οικιακής κατανάλωσης και της κατανάλωσης κτιρίων· υπογραμμίζει ότι η μακροπρόθεσμη στρατηγική της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας, πρέπει να θεωρεί ως κεντρικό σημείο τη μείωση της χρήσης ενέργειας στα κτίρια, δεδομένου ότι η υφιστάμενη ανακαίνιση των κτιρίων έχει τεράστιες δυνατότητες ενεργειακής εξοικονόμησης· υπογραμμίζει ότι πρέπει να επιταχυνθεί ο παρών ρυθμός και η ποιότητα ανακαίνισης κτιρίων, προκειμένου να έχει τη δυνατότητα η ΕΕ να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας του υπάρχοντος κτιριακού δυναμικού κατά 80 % έως το 2050 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2010· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν φιλόδοξες, μακροπρόθεσμες κτηριακές στρατηγικές ανακαίνισης, όπως απαιτεί η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

26. επισημαίνει την επείγουσα ανάγκη για νέα, έξυπνη και ευέλικτη υποδομή — που θα περιλαμβάνει ευφυή δίκτυα και ευφυή συστήματα μέτρησης — και απολύτως ενοποιημένο προγραμματισμό των δικτύων ώστε, μεταξύ άλλων, να ενοποιηθούν οι τοπικές και οι πιο απομακρυσμένες πηγές ανανεώσιμης ενέργειας σε όλη την ΕΕ, όπως έχει αποδειχθεί απαραίτητο· υπενθυμίζει ότι οι βέλτιστες ως προς το κόστος πολιτικές διαφέρουν ανάλογα με το μοντέλο ζήτησης, τις δυνατότητες εφοδιασμού, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά και την οικονομική συγκυρία σε τοπικό επίπεδο· τονίζει, επιπλέον, την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας ενός σταθερού και προβλέψιμου ρυθμιστικού πλαισίου, καθώς και μηχανισμών αγοράς σε επίπεδο ΕΕ, για να προωθηθεί η ευελιξία, όπου περιλαμβάνεται και η χωρητικότητα απορρόφησης και αποθήκευσης και που θα επιτρέπουν τη χρηματοδότηση έργων υποδομής κοινού συμφέροντος στην ΕΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την ενεργειακή υποδομή και τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»·

27. σημειώνει ότι οι εθνικές και ενωσιακές οικονομικές δυνατότητες σε συνδυασμό με τις δημοσιονομικές και επενδυτικές πολιτικές της ΕΕ αποτελούν προϋπόθεση για την οικοδόμηση νέων ενεργειακών υποδομών στην Ευρώπη, ενώ παράλληλα εξετάζεται τόσο το κόστος των νεοκατασκευασμένων εγκαταστάσεων όσο και το κόστος για τον παροπλισμό των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, καθώς και η περιβαλλοντική και κοινωνική αποκατάσταση των περιοχών όπου βρίσκονται·

28. ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει κατά τρόπο ολιστικό το δυναμικό και τις διάφορες πιθανές τεχνολογίες για την αποθήκευση ενέργειας στην ΕΕ, μέσω της ενσωμάτωσης των ενωσιακών πολιτικών στους τομείς της εσωτερικής αγοράς, των χωρητικότητων των ενεργειακών δικτύων και των πολιτικών για την ενέργεια και την αλλαγή του κλίματος, σε συνδυασμό με την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, ούτως ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα, να μειωθεί η ενεργειακή εξάρτηση από τρίτες χώρες και να δημιουργηθεί μια πραγματικά ενιαία αγορά με ισότιμες συνθήκες ανταγωνισμού για την ενέργεια και με την μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού για το μέλλον·

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

29. τονίζει ότι μια πιο ευρωπαϊκή προσέγγιση της πολιτικής για την ανανεώσιμη ενέργεια είναι κεντρικής σημασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους να βελτιώσουν τη συνεργασία, προκειμένου να αξιοποιήσουν σε μεγαλύτερο βαθμό τους μηχανισμούς συνεργασίας που περιλαμβάνονται στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για να βελτιστοποιήσουν την οικονομική αποδοτικότητα της επέκτασης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για να εξασφαλίσουν ότι οι επενδύσεις θα γίνουν εκεί όπου θα είναι πιο παραγωγικές και αποδοτικές, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των κρατών μελών· υπογραμμίζει τη σημασία της θέσπισης στόχων· στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο της Επιτροπής που διευκολύνει τον συντονισμό, την οικονομική στήριξη και την προετοιμασία των συγκεκριμένων για κάθε ένα από τα κράτη μέλη μελετών, σχετικά με τους πόρους και τις δυνατότητες στο πλαίσιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και επικροτεί την ανακοινωθείσα από την Επιτροπή κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών για το εμπόριο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· επισημαίνει ότι, μακροπρόθεσμα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα μετατοπιστούν στο επίκεντρο του ενεργειακού μείγματος στην Ευρώπη καθώς θα προχωρούν από την ανάπτυξη της τεχνολογίας στη μαζική παραγωγή και εξάπλωση, από συστήματα μικρής κλίμακας σε συστήματα μεγαλύτερης κλίμακας — ενσωματώνοντας τοπικές και περισσότερο απομακρυσμένες πηγές — και θα μετατραπούν από επιδοτούμενες σε ανταγωνιστικές· τονίζει ότι η αυξανόμενη αφομοίωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απαιτεί να γίνουν αλλαγές στην πολιτική και να δημιουργηθεί μια δομή ενεργειακής αγοράς, με στόχο την προσαρμογή των αγορών σε αυτήν την πραγματικότητα και την επίτευξη μεγαλύτερης ολοκλήρωσης της αγοράς, ιδίως όσον αφορά την ανταμοιβή της ευελιξίας και των υπηρεσιών για τη σταθερότητα του δικτύου· τονίζει τη σημασία σταθερών ρυθμιστικών πλαισίων, σε επίπεδο τόσο της ΕΕ όσο και των κρατών μελών, για την τόνωση των επενδύσεων· υπογραμμίζει την ανάγκη για απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες και σταθερά και αποδοτικά καθεστώτα στήριξης τα οποία μπορούν να προσαρμοστούν με την πάροδο του χρόνου και να αποκλιμακωθούν σταδιακά όταν ωριμάσουν και γίνουν ανταγωνιστικές οι τεχνολογίες και οι αλυσίδες ανεφοδιασμού και επιλυθούν οι αστοχίες της αγοράς· τονίζει, ωστόσο, ότι οι αναδρομικές αλλαγές σε καθεστώτα στήριξης έχουν επιζήμιο αντίκτυπο στην εμπιστοσύνη των επενδυτών και, συνεπώς, αυξάνουν τους κινδύνους σε σχέση με τις επενδύσεις και το κόστος τους·

30. αναγνωρίζει ότι οι στόχοι για την ανανεώσιμη ενέργεια ήταν επιτυχείς και καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν σταθερές πολιτικές προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους για το 2020·

31. υπενθυμίζει τον ρόλο έργων όπως το Desertec και τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε γειτονικές χώρες· υπογραμμίζει την προοπτική του έργου «Helios» για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη στην Κεντρική Ευρώπη, καθώς επίσης την περαιτέρω επέκταση της αιολικής ενέργειας στη Βόρεια Θάλασσα και άλλες περιοχές· τονίζει ότι η ευκαιρία να εισαχθεί ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας από γειτονικές περιοχές πρέπει να συνοδεύεται από την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας π.χ. στην περιοχή της Νότιας Μεσόγειου και της Βόρειας Θάλασσας, και με περισσότερες διασυνδέσεις εντός των ευρωπαϊκών δικτύων·

32. επισημαίνει ότι, στην περίπτωση ορισμένων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι αδύνατη η εξασφάλιση σταθερής παροχής ενέργειας υπό τις παρούσες συνθήκες τεχνολογίας, γεγονός που συνεπάγεται την ανάγκη διατήρησης αποθεμάτων συμβατικών πηγών ενέργειας σε ετοιμότητα· ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει μια ανάλυση των δυνατοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης ΑΠΕ και, κυρίως, να στηρίξει τις σταθερές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· στην περίπτωση των λιγότερο σταθερών πηγών ενέργειας πρέπει να διεξαχθεί ανάλυση της οικονομικής αποδοτικότητας της εξασφάλισης εφεδρικής δυναμικότητας και να αναπτυχθούν τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

33. υπογραμμίζει ότι, προκειμένου να επιτευχθεί απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές όσον αφορά τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια στην ΕΕ μακροπρόθεσμα, είναι αναγκαίο να αναζητηθεί μεγαλύτερη ολοκλήρωση με γειτονικές χώρες και περιοχές όπως η Νορβηγία, η Ελβετία και η Νότια Μεσόγειος· υπογραμμίζει ότι η Ευρώπη μπορεί να αποκομίσει οφέλη από την ανάπτυξη σημαντικών πηγών ανανεώσιμης ενέργειας σε αυτές τις περιοχές με στόχο την κάλυψη της τοπικής ζήτησης αλλά επίσης, με την ανάπτυξη δικτύου διασυνδέσεων μεγάλων αποστάσεων, ενός περιορισμένου ποσοστού της ζήτησης της ΕΕ· σημειώνει ότι μεγαλύτερη διασύνδεση θα δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εξάγουν και να εισάγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ώστε να εξασφαλίσουν αξιόπιστο ενεργειακό εφοδιασμό και να αντισταθμίσουν τον μεταβλητό χαρακτήρα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως της αιολικής ενέργειας· υπογραμμίζει, υπό αυτήν την έννοια, ότι η διασύνδεση με τη Νορβηγία προσφέρει ιδιαίτερο πλεονέκτημα για την ΕΕ, επειδή της δίνει πρόσβαση στις σημαντικές ικανότητες των νορβηγικών υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων να αποθηκεύουν ηλεκτρική ενέργεια·

34. τονίζει τη σημασία της μικροπαραγωγής για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· επιπλέον, υπογραμμίζει τη σημασία της μικροπαραγωγής για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών όσον αφορά τη δική τους ατομική χρήση ενέργειας και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής· τονίζει, ως προς αυτό, την ανάγκη για συνεκτική ευρωπαϊκή στρατηγική σχετικά με την μικροπαραγωγή η οποία να περιλαμβάνει μέτρα για την επικαιροποίηση της υποδομής ενέργειας, τη μείωση του νομοθετικού φόρτου και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τα φορολογικά κίνητρα·

35. υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα αρκετά ισχυρό πλαίσιο πολιτικής μετά το - 2020 για τις τεχνολογίες των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που δεν έχουν ακόμη επιτύχει την ισοτιμία του δικτύου και έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να συγκλίνουν και αργότερα να αποκλιμακώνουν τις επιδοτήσεις·

36. σημειώνει ότι τα σενάρια του ενεργειακού χάρτη πορείας αναφέρουν μεγαλύτερο όγκο βιοκαυσίμων· πιστεύει ότι, ως προς αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίξει την πορεία προς τα βιοκαύσιμα τρίτης γενιάς που βασίζονται σε προϊόντα από υπολείμματα καλλιέργειας και να επιβάλει συναφείς όρους για τα εισαγόμενα βιοκαύσιμα·

37. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με τον τρόπο αύξησης της απόδοσης κατά τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ΕΕ και τις περιφέρειές της· πιστεύει ότι μεσοπρόθεσμα θα μπορούσαν να δημιουργηθούν αγορές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο·

38. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να στηρίξουν και να προαγάγουν πολιτικές παγκόσμιων ανοικτών αγορών για αγαθά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ώστε να διασφαλιστεί η άρση όλων των εμπορικών φραγμών, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης με την προώθηση των εξαγωγών τεχνολογίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

39. αναγνωρίζει ότι οι στόχοι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ήταν επιτυχείς και θα πρέπει να παραταθούν έως το 2030· καλεί τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να δρομολογούν την επίτευξη των στόχων τους για το 2020· ανησυχεί για τις αυξανόμενες απότομες αλλαγές των κρατών μελών όσον αφορά τη στήριξη μηχανισμών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως αναδρομικές αλλαγές και πρακτικές παγώματος στήριξης· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί προσεκτικά την εφαρμογή της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και να αναλάβει δράση, εάν είναι αναγκαίο· καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν σταθερά πλαίσια για τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων σταθερών και τακτικά αναθεωρούμενων μηχανισμών στήριξης και απλουστευμένων διοικητικών διαδικασιών·

40. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν σε σημαντικό βαθμό τα ποσά που προορίζονται για μέτρα ενεργειακής απόδοσης στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·

Υποδομές και εσωτερική ενεργειακή αγορά

41. τονίζει ότι, καθώς τα κράτη μέλη επιδιώκουν τον στόχο της ενεργειακής ασφάλειας και της ενεργειακής εξάρτησης, πρέπει να δοθεί έμφαση σε ένα μοντέλο ενεργειακής αλληλεξάρτησης, διασφαλίζοντας την άμεση ολοκλήρωση της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς της ΕΕ και της υποδομής υπερδικτύου της ΕΕ που θα ενώνει τον Βορρά με το Νότο και την Ανατολή με τη Δύση, με στόχο τη βέλτιστη χρήση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των κρατών μελών, καθώς και με τη χρήση του πλήρους δυναμικού της αποκεντρωμένης και μικρής κλίμακας παραγωγής ενέργειας και έξυπνων ενεργειακών υποδομών σε όλα τα κράτη μέλη· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι εξελίξεις στην πολιτική και στο κανονιστικό πλαίσιο στα κράτη μέλη θα θέσουν σε πλήρη εφαρμογή τις διατάξεις των τριών δεσμών μέτρων για την ελευθέρωση της αγοράς, θα εξαλείψουν τα εναπομένοντα σημεία συμφόρησης και δεν θα δημιουργήσουν νέα εμπόδια στην ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο ή στην ολοκλήρωση της ενεργειακής αγοράς· τονίζει, επιπλέον, ότι οι αποφάσεις ενεργειακής πολιτικής που λαμβάνονται σε κάθε εθνικό σύστημα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τους τις επιπτώσεις που ενδεχομένως να έχουν τέτοιου είδους αποφάσεις σε άλλα κράτη μέλη· υποστηρίζει ότι θα ήταν σκόπιμο να καθορισθεί εάν και με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν η εμπειρία και οι εγκαταστάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) κατά την εκτέλεση των παραπάνω καθηκόντων·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

42. αναγνωρίζει ότι τα έργα ενεργειακής υποδομής χαρακτηρίζονται από τεράστια εμπροσθοβαρή επένδυση που θα περιοριστεί σημαντικά με την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων ενεργειακής εξοικονόμησης και με λειτουργικό χρόνο ζωής 20 με 60 χρόνια· υπενθυμίζει ότι το τρέχον περιβάλλον της αγοράς είναι εξαιρετικά απρόβλεπτο και, ως εκ τούτου, οι επενδυτές είναι διστακτικοί ως προς την ανάπτυξη της ενεργειακής υποδομής· τονίζει ότι πρέπει να προωθούνται νέες στρατηγικές, όπου περιλαμβάνεται και η στρατηγική για «κατ' αρχάς εξοικονομήσεις ενέργειας» και καινοτόμα μέσα ώστε να περιοριστεί η ανάγκη για επενδύσεις σε υποδομές, επιτρέποντας γρήγορη προσαρμογή στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον·

43. τονίζει την ανάγκη εφαρμογής των υφιστάμενων πολιτικών και κανονισμών ώστε να αξιοποιείται καλύτερα η υπάρχουσα υποδομή ενέργειας προς όφελος του ευρωπαϊού καταναλωτή· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) να παρακολουθούν αυστηρότερα την εφαρμογή κανόνων σε εθνικό επίπεδο, όπως των κανόνων που αφορούν την αρχή της «εκμετάλλευσης ή στέρξης» («use-it-or-lose-it»)

44. τονίζει την ανάγκη για μια πλήρως ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας έως το 2014· επισημαίνει τη σημασία της πλήρους εφαρμογής της νομοθεσίας για την εσωτερική ενεργειακή αγορά σε όλα τα κράτη μέλη και την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι κανένα κράτος μέλος ή περιφέρεια δεν θα απομονωθεί από τα ευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρισμού και αερίου μετά το 2015· τονίζει την ανάγκη να ληφθεί υπόψη ο κοινωνικός αντίκτυπος, ενώ παράλληλα να διασφαλιστεί ότι οι τιμές της ενέργειας αντανακλούν καλύτερα το κόστος, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού κόστους που δεν λαμβάνεται πλήρως υπόψη επί του παρόντος·

45. επικροτεί τη δημιουργία ενός μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών για διακυβερνητικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών σχετικά με την ενεργειακή πολιτική, δεδομένου ότι ο εν λόγω μηχανισμός θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της πολιτικής της διαφάνειας, της συνεργασίας και της αποτελεσματικότητας σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να επιδείξουν μεγαλύτερη φιλοδοξία διασφαλίζοντας ότι δεν θα τεθούν σε ισχύ συμφωνίες που αντίκεινται στη νομοθεσία περί εσωτερικής αγοράς ενέργειας· πιστεύει ότι η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσει σχέδια συμφωνιών όσον αφορά τη συμβατότητά τους με την εν λόγω νομοθεσία και να συμμετάσχει σε διαπραγματεύσεις όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο· πιστεύει ότι ο μηχανισμός ανταλλαγής πληροφοριών αποτελεί ένα πρώτο βήμα για περαιτέρω συντονισμό της αγοράς ενέργειας εκτός ΕΕ, που έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη των στόχων του ενεργειακού χάρτη πορείας 2020·

46. επισημαίνει την ανάγκη αύξησης των κινήτρων για τους επενδυτές στην ενεργειακή αγορά ενισχύοντας την αποδοτικότητα και διευκολύνοντας τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, χωρίς ωστόσο να μειώνεται η αυστηρότητά τους·

47. αναγνωρίζει ότι η χρηματοπιστωτική κρίση έχει καταστήσει δυσχερέστερη την προσέλκυση των αναγκαίων επενδύσεων για τη χρηματοδότηση του μετασχηματισμού του ενεργειακού συστήματος· υπογραμμίζει τις νέες προκλήσεις, όπως η ανάγκη ύπαρξης ευέλικτων εφεδρικών και εξισορροπητικών πόρων στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής (π.χ. ευέλικτη παραγωγή, ισχυρό δίκτυο μεταφοράς, αποθήκευση, διαχείριση ζήτησης, ηλεκτροπαραγωγή μικρής κλίμακας και διασύνδεση), για την κάλυψη της αναμενόμενης αύξησης της μεταβλητής παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές· τονίζει τη σημασία των υποδομών σε επίπεδο διανομής και το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι επαγγελματίες-καταναλωτές και οι διαχειριστές του δικτύου διανομής κατά την ενσωμάτωση των αποκεντρωμένων ενεργειακών προϊόντων και των μέτρων απόδοσης σε επίπεδο ζήτησης στο σύστημα· τονίζει την ανάγκη κατάλληλης αξιολόγησης των διαθέσιμων δυνατοτήτων στην Ευρώπη, και την ανάγκη για επαρκείς δυνατότητες διασύνδεσης, και ευέλικτους εφεδρικούς και εξισορροπητικούς πόρους, για την αντιστοίχιση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, εξασφαλίζοντας έτσι την ασφάλεια του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου· επισημαίνει ότι η απόδοση υψηλότερης προτεραιότητας στη διαχείριση σε επίπεδο ζήτησης και στην παραγωγή ενέργειας σε επίπεδο ζήτησης θα ενίσχυε σημαντικά την ενσωμάτωση των αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και θα προωθούσε την επίτευξη των συνολικών στόχων ενεργειακής πολιτικής·

48. τονίζει ότι, από τη στιγμή που οι υφιστάμενες υποδομές είναι πεπαλαιωμένες, θα είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση τεράστιων επενδύσεων σε κάθε σενάριο της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τον χάρτη πορείας για το 2050· υπογραμμίζει ότι, σε κάθε σενάριο, η ανάγκη αυτή θα οδηγήσει σε αύξηση των τιμών ενέργειας έως το 2030· επιπλέον, η Επιτροπή δηλώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των αυξήσεων αυτών έχει ενταχθεί ήδη στο σενάριο αναφοράς, διότι αφορά την αντικατάσταση, εντός της προσεχούς εικοσαετίας, των παλαιών, ήδη πλήρως αποσβεσμένων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής·

49. υπογραμμίζει ότι η ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα επιτευχθεί μεταξύ άλλων μέσω της διαφοροποίησης των πηγών των εισαγωγών της· επισημαίνει ωστόσο την ανάγκη η ΕΕ να ενισχύσει ενεργά τη συνεργασία με τους εταίρους της· παρατηρεί ότι οι καθυστερήσεις επηρεάζουν την ολοκλήρωση του Νότιου Διαδρόμου· τονίζει την ανάγκη επίτευξης ενεργειακής ασφάλειας μέσω της ενεργειακής διαφοροποίησης, υπενθυμίζει τη σημαντική συμβολή του υδροποιημένου φυσικού αερίου και των στόλων υδροποιημένου φυσικού αερίου στον ενεργειακό εφοδιασμό της ΕΕ και επισημαίνει το δυναμικό ενός συμπληρωματικού διαδρόμου μεταφοράς υδροποιημένου φυσικού αερίου στην ανατολική Μεσόγειο, που θα λειτουργήσει ως ευέλικτη πηγή ενέργειας και ως κίνητρο αύξησης του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς της ΕΕ·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

50. υπενθυμίζει ότι οι στρατηγικές εταιρικές σχέσεις της Ένωσης με χώρες παραγωγούς καθώς και με διαμετακομιστικές χώρες, ειδικότερα δε με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ), απαιτούν κατάλληλα εργαλεία, προβλεψιμότητα, σταθερότητα και μακροπρόθεσμες επενδύσεις· υπογραμμίζει ότι, προς τον σκοπό αυτόν, οι στόχοι της Ένωσης για το κλίμα πρέπει να στηριχθούν από τα επενδυτικά έργα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των υποδομών και να προσανατολίζονται προς τη διαφοροποίηση οδών εφοδιασμού και την αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης, όπως το έργο Nabucco·

51. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη δέσμη μέτρων για την εσωτερική αγορά, οι αγορές πρέπει να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν τον κύριο ρόλο στη χρηματοδότηση επενδύσεων για ενεργειακές υποδομές· αναγνωρίζει ότι ορισμένα έργα, τα οποία δικαιολογούνται για λόγους ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, αλληλεγγύης και βιωσιμότητας αλλά αδυνατούν να προσελκύσουν επαρκή χρηματοδότηση από την αγορά, ίσως να απαιτούν περιορισμένη δημόσια στήριξη για ενίσχυση της ιδιωτικής χρηματοδότησης· τονίζει ότι κάθε συνεισφορά προερχόμενη από δημόσια χρηματοδότηση πρέπει να βασίζεται σε σαφή, διαφανή κριτήρια, δεν πρέπει να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τα συμφέροντα των καταναλωτών και πρέπει να εναρμονίζεται πλήρως με τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή·

52. τονίζει ότι τα περισσότερα σενάρια στον ενεργειακό χάρτη πορείας για το 2050 δεν θα είναι εφικτά χωρίς την ανάπτυξη τοπικών ευφυών δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου· πιστεύει ότι, εκτός από τα διασυνοριακά έργα, η Ένωση θα πρέπει να λάβει μέτρα για τη στήριξη της τοπικής δημιουργίας ή ανακαίνισης δικτύων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση των προστατευμένων καταναλωτών·

53. υπογραμμίζει τη σημασία της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», αξιόλογο χρηματοδοτικό ποσό της οποίας προορίζεται για τον μετασχηματισμό και την περαιτέρω ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών στην ΕΕ· τονίζει τη σημασία του προσδιορισμού και της στήριξης κρίσιμων βιώσιμων έργων τόσο μεγάλης όσο και μικρής κλίμακας·

54. υπογραμμίζει τον ρόλο μιας μονοαπευθυντικής προσέγγισης στη συμπλήρωση των στόχων απλοποίησης της ΕΕ για μείωση της γραφειοκρατίας, ώστε να επιταχυνθούν οι διαδικασίες χορήγησης και έκδοσης αδειών και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που υφίστανται εταιρείες που ζητούν αδειοδότηση σχετικά με την ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών, ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλίζεται ο σεβασμός για τους εφαρμοστέους κανόνες και κανονισμούς· καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τις σχετικές διαδικασίες τους·

55. καλεί την Επιτροπή να επιληφθεί επειγόντως του ζητήματος της ρυθμιστικής αβεβαιότητας για τους θεσμικούς επενδυτές κατά την ερμηνεία της τρίτης δέσμης ενεργειακών μέτρων όταν ενεργούν ως παθητικοί επενδυτές στη δυναμικότητα τόσο μεταφοράς όσο και παραγωγής·

56. καλεί την Επιτροπή να επιληφθεί επειγόντως του ζητήματος της έλλειψης παροχής κινήτρων στους διαχειριστές συστημάτων διανομής και στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς για επενδύσεις σε ευφυή δίκτυα στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών που διευκολύνουν την καλύτερη και ευρύτερη χρήση του υφιστάμενου δικτύου·

Κοινωνική διάσταση

57. χαιρετίζει τον συνυπολογισμό της κοινωνικής διάστασης στον Ενεργειακό Χάρτη Πορείας για το 2050· πιστεύει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενεργειακή ένδεια και την απασχόληση· όσον αφορά την ενεργειακή φτώχεια, επιμένει ότι η ενέργεια πρέπει να είναι προσιτή σε όλους και ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, καθώς και τις τοπικές αρχές και τα αρμόδια κοινωνικά όργανα, να συνεργαστούν για την αναζήτηση λύσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα όπως η ένδεια ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης, με ιδιαίτερη έμφαση στα χαμηλά εισοδήματα, τα ευάλωτα νοικοκυριά που πλήττονται εντονότερα από τις υψηλές τιμές της ενέργειας· υποστηρίζει, συνεπώς, ότι μια τέτοια στρατηγική πρέπει να προάγει την ενεργειακή απόδοση και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς αυτοί είναι οι πλέον αποτελεσματικοί τρόποι για τη μείωση των ενεργειακών λογαριασμών και πρέπει να αναλύσει εθνικά μέτρα, όπως η φορολογία, οι δημόσιες συμβάσεις, η τιμολόγηση της θέρμανσης, κ.λπ., ιδίως στις περιπτώσεις που παρεμποδίζουν επενδύσεις στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης για τη βελτιστοποίηση της παραγωγής και χρήσης θέρμανσης, και να υποβάλει συστάσεις για τις καλές και κακές πρακτικές· τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης και κοινοποίησης περισσότερων μέτρων ενεργειακής απόδοσης, που θα ενδυναμώνουν δράσεις στον τομέα της προσφοράς και ζήτησης και θα κινητοποιούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση των αναγκαίων αλλαγών συμπεριφοράς· ζητεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνονται για την προστασία των νοικοκυριών από την αύξηση των ενεργειακών λογαριασμών και την ενεργειακή φτώχεια· ζητεί από την Επιτροπή, όσον αφορά την απασχόληση, να προωθήσει μέτρα για την προσαρμογή της εκπαίδευσης, της επανακατάρτισης και της επανεξειδίκευσης, προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αποκτήσουν εξαιρετικά εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό που θα είναι σε θέση να αναλάβει τον ρόλο του στο εγχείρημα της περιφερειακής μετάβασης· καλεί την Επιτροπή να παράσχει περισσότερες πληροφορίες στο Κοινοβούλιο, έως το τέλος του 2013, σχετικά με τον αντίκτυπο που έχει η μετάβαση σε ένα βιώσιμο ενεργειακό σύστημα στην απασχόληση σε διάφορους τομείς ενέργειας, βιομηχανίας και υπηρεσιών και να αναπτύξει συγκεκριμένους μηχανισμούς για την παροχή βοήθειας στους εμπλεκόμενους εργαζόμενους και φορείς· συνιστά στα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη το εξωτερικό κόστος και τα οφέλη της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας, όπως τα οφέλη στον τομέα της υγείας από τις βελτιώσεις που θα επιτευχθούν στην ποιότητα της ατμόσφαιρας· πιστεύει ότι ο κοινωνικός διάλογος όσον αφορά τις επιπτώσεις του ενεργειακού χάρτη πορείας, στον οποίο θα συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί κομβικό παράγοντα ο οποίος θα παραμείνει κομβικός καθόλη τη διάρκεια της μετάβασης·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

58. επισημαίνει ότι η υιοθέτηση της στρατηγικής απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές χωρίς να ληφθεί υπόψη η κατάσταση ορισμένων κρατών μελών μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρή αύξηση της ενεργειακής φτώχειας, η οποία σε ορισμένα κράτη μέλη εκτιμάται ως μια κατάσταση κατά την οποία το κόστος της ενέργειας υπερβαίνει το 10 % του προϋπολογισμού των νοικοκυριών·

59. τονίζει την ανάγκη προστασίας αμφοτέρων των καταναλωτών από τις υψηλές τιμές ενέργειας και των επιχειρήσεων από τον αθέμιτο ανταγωνισμό και τις τεχνητά χαμηλές τιμές από εταιρείες τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις εκκλήσεις που απευθύνθηκαν κατά τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη (Rio+20) όσον αφορά τον επιβεβλημένο ρόλο του ΠΟΕ·

60. παροτρύνει τα κράτη μέλη και τη διεθνή κοινότητα να συντηρούν εκπαιδευτικά ιδρύματα ικανά να παράγουν εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθώς και την επόμενη γενιά επιστημόνων και φορέων καινοτομίας, στους τομείς της ενεργειακής ασφάλειας, της προστασίας και της διαχείρισης αποβλήτων· στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας στη γεφύρωση του κενού μεταξύ εκπαίδευσης, έρευνας και εφαρμογής στον ενεργειακό τομέα·

61. επιθυμεί να τονίσει τον κεντρικό ρόλο της διαφάνειας των τιμών και της ενημέρωσης των καταναλωτών· θεωρεί εν προκειμένω ότι εναπόκειται στην Επιτροπή να ποσοτικοποιήσει με τη μέγιστη δυνατή ακρίβεια τις επιπτώσεις στην τιμή της ενέργειας που θα καταβάλλουν οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις ανάλογα με τα διάφορα σενάρια που έχουν επιλεγεί·

Ο ρόλος συγκεκριμένων πηγών ενέργειας

62. εκτιμά ότι θα χρειαστούν όλοι οι τύποι τεχνολογίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου της απαλλαγής του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ γενικότερα και του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας ειδικότερα από τις ανθρακούχες εκπομπές· αποδέχεται ότι θα παραμείνει αβέβαιο ποιες τεχνολογίες πρόκειται να αποδειχθούν ικανοποιητικές από τεχνικής και εμπορικής άποψης εντός του απαιτούμενου χρονοδιαγράμματος· επισημαίνει ότι η διατήρηση ευελιξίας είναι επιβεβλημένη προκειμένου να καταστεί εφικτή η προσαρμογή στις τεχνολογικές και κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που θα προκύψουν·

63. αναγνωρίζει το γεγονός ότι τα συμβατικά ορυκτά καύσιμα θα εξακολουθήσουν πιθανότατα να αποτελούν μέρος του ενεργειακού συστήματος τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της μετάβασης σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών·

64. αναγνωρίζει ότι η πυρηνική ενέργεια επί του παρόντος χρησιμοποιείται ως σημαντική πηγή ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, αξιοποιώντας την εμπειρία του ατυχήματος της Φουκουσίμα το 2011, να βελτιώσει την ασφάλεια της πυρηνικής ενέργειας, χρησιμοποιώντας τα αποτελέσματα των πρόσφατων πυρηνικών δοκιμών αντοχής·

65. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η συνεισφορά της πυρηνικής ενέργειας θα εξακολουθήσει να είναι σημαντική, διότι ορισμένα κράτη μέλη συνεχίζουν να θεωρούν την πυρηνική ενέργεια ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομική πηγή ηλεκτροπαραγωγής χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· αναγνωρίζει το συμπέρασμα που συνάγεται από την ανάλυση των σεναρίων ότι η πυρηνική ενέργεια μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κόστους του συστήματος και των χαμηλότερων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας·

66. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι το φυσικό αέριο θα διαδραματίσει βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα κάποιον ρόλο στον μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύει έναν γρήγορο, προσωρινό και οικονομικά αποδοτικό τρόπο μείωσης της εξάρτησης από άλλα πιο ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα· τονίζει την ανάγκη διαφοροποίησης των οδών εφοδιασμού φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση· συνιστά, ωστόσο, να αποφευχθούν τυχόν επενδύσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εξάρτηση εγκλωβισμού από οιοδήποτε ορυκτό καύσιμο·

67. αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο του φυσικού αερίου τόσο στη μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλού επιπέδου ανθρακούχων εκπομπών και ως ευέλικτης εφεδρικής μορφής ενέργειας, σε συνδυασμό με τις τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και ανταπόκρισης στη ζήτηση («demand-response»)· θεωρεί, ωστόσο, ότι θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενός σημαντικότερου ρόλου για το φυσικό αέριο, ιδίως σε περίπτωση που οι τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα καταστούν επαρκώς διαθέσιμες· εκτιμά συγκεκριμένα ότι ο στόχος μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να βρίσκεται στο κέντρο του συνόλου των προβληματισμών που διατυπώνονται ως προς το θέμα αυτό, και να καθοδηγεί κατά προτεραιότητα τις ενεργειακές επιλογές·

68. είναι της άποψης ότι δεν πρέπει να υποτιμηθεί ο ρόλος του υγραερίου (LPG) ως ευέλικτης και αξιόπιστης ενεργειακής πηγής σε περιοχές με περιορισμένη υποδομή·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

69. τονίζει την ανάγκη αντιμετώπισης της αναμενόμενης αύξησης των εισαγωγών φυσικού αερίου από τρίτες χώρες στην ΕΕ τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσοπρόθεσμα· επαναλαμβάνει ότι για ορισμένες περιφέρειες και κράτη μέλη, η εν λόγω πρόκληση συνδέεται στενά με την εξάρτησή τους, όσον αφορά τις εισαγωγές φυσικού αερίου και πετρελαίου, από μόνο μία τρίτη χώρα· αναγνωρίζει ότι για την αντιμετώπιση της εν λόγω πρόκλησης απαιτούνται, μεταξύ άλλων, η ενίσχυση του ρόλου των εγχώριων ενεργειακών πόρων, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού, και η ανάληψη δράσεων που θα αποσκοπούν στη διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου των προμηθευτών, των οδών και των πηγών ενέργειας· αναγνωρίζει ότι ως στρατηγικός στόχος προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να τεθεί η κατασκευή του Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου και η κάλυψη του 10-20 % περίπου των αναγκών της ΕΕ σε φυσικό αέριο το 2020 μέσω της εν λόγω οδού εφοδιασμού, ώστε όλες οι ευρωπαϊκές περιφέρειες να έχουν φυσική πρόσβαση σε δύο τουλάχιστον διαφορετικές πηγές φυσικού αερίου·

70. παρατηρεί ότι η δέμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CCS) θα μπορούσε να διαδραματίσει κάποιον ρόλο στην πορεία προς το 2050 και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές· σημειώνει ωστόσο ότι η CCS εξακολουθεί να βρίσκεται σε φάση έρευνας και ανάπτυξης· επισημαίνει ότι η ανάπτυξη της CCS παραμένει εξαιρετικά αβέβαιη λόγω ανεπιθύμητων προβλημάτων, όπως οι μη καθορισμένες καθυστερήσεις και τα προβλήματα όσον αφορά το υψηλό κόστος και την απόδοση· τονίζει ότι η CCS, η οποία έχει αναπτυχθεί με οικονομικά αποδοτικό, ασφαλή και βιώσιμο τρόπο, θα πρέπει να αξιοποιηθεί σε εμπορική κλίμακα το ταχύτερο δυνατό· υπογραμμίζει ότι η CCS είναι επίσης σημαντική εναλλακτική επιλογή για την απαλλαγή αρκετών ενεργοβόρων βιομηχανιών, όπως η διύλιση πετρελαίου, η εξαγωγή αργιλίου με τήξη και η παραγωγή τσιμέντου, από τις ανθρακούχες εκπομπές· ζητεί από την Επιτροπή να εκπονήσει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που αποκομίστηκαν από τη χρήση χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πειραματικών τεχνολογιών δέμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για σταθμούς παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα·

71. υπογραμμίζει τη σημασία της παρεμβατικής πολιτικής, της δημόσιας χρηματοδότησης και του καθορισμού κατάλληλης τιμής του άνθρακα για την επίδειξη και διασφάλιση της έγκαιρης ανάπτυξης της τεχνολογίας CCS στην Ευρώπη ήδη από το 2020· τονίζει τη σημασία του προγράμματος επίδειξης της ΕΕ για την εξασφάλιση της δημόσιας αποδοχής και στήριξης της CCS ως σημαντικής τεχνολογίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·

72. καλεί την Επιτροπή να επιτρέψει και να προαγάγει την ανταλλαγή γνώσεων και τη συνεργασία εντός της ΕΕ και σε διεθνές επίπεδο, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι επιτυγχάνεται σε κλίμακα η βέλτιστη αξία σχεδιασμού στα προγράμματα επίδειξης CCS· ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει τις έγκαιρες επενδύσεις σε υποδομές αγωγών και να συντονίσει τον διασυνοριακό προγραμματισμό, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε συλλέκτες CO₂ ήδη από το 2020, καθώς και να αναλάβει τη διεξαγωγή έρευνας για τον χαρακτηρισμό δεξαμενών αποθήκευσης στην Ευρώπη· καλεί την Επιτροπή να συνεργαστεί δυναμικά με τα κράτη μέλη και τον βιομηχανικό κλάδο ώστε να συζητηθούν τα οφέλη και η ασφάλεια της CCS, προκειμένου να καλλιεργηθεί η εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης στην τεχνολογία·

73. επισημαίνει ότι η βέλτιστη, ασφαλής και βιώσιμη ανάπτυξη και χρήση των εγχώριων ενεργειακών πόρων και η ανταγωνιστικότητα της υποδομής που είναι απαραίτητη για τον σταθερό εφοδιασμό με εγχώρια ή εισαγόμενη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της διύλισης, μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα κατά τη χάραξη της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ·

74. διαπιστώνει ότι, εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει ζήτηση για προϊόντα που βασίζονται στο αργό πετρέλαιο, είναι σημαντική η διατήρηση της ευρωπαϊκής παρουσίας στη βιομηχανία διύλισης του πετρελαίου, μεριμνώντας έτσι για την ασφάλεια του εφοδιασμού, τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των κατόντη βιομηχανιών, όπως της βιομηχανίας πετροχημικών, και καθορίζοντας παγκόσμια πρότυπα για την ποιότητα διύλισης των καυσίμων, τη συμμόρφωση προς τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και τη διατήρηση της απασχόλησης στους τομείς αυτούς· επισημαίνει, επίσης, το πόρισμα του Ενεργειακού Χάρτη Πορείας, σύμφωνα με το οποίο το πετρέλαιο μάλλον θα παραμείνει στοιχείο του ενεργειακού μείγματος ακόμη και το 2050, μολονότι με σημαντικά μικρότερο μερίδιο από το σημερινό, και ότι θα αποτελεί κυρίως το καύσιμο για μέρος των επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων·

75. πιστεύει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες των κρατών μελών όπου ο γαιάνθρακας αποτελεί επί του παρόντος την κυρίαρχη πηγή ενέργειας ή/και όπου η παραγωγή γαιάνθρακα και η ηλεκτροπαραγωγή με τη χρήση γαιάνθρακα συνιστούν καιρικές περιφερειακές πηγές απασχόλησης· πιστεύει ότι θα απαιτηθούν συμπληρωματικά κοινωνικά μέτρα με τη στήριξη της ΕΕ ώστε οι δράσεις στο πλαίσιο του χάρτη πορείας για την ενέργεια 2050 να γίνουν αποδεκτές από τους πληθυσμούς των περιοχών αυτών·

Παγκόσμιες προκλήσεις στον τομέα της ενέργειας

76. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ λειτουργεί μέσα σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον και ότι η μονομερής δράση ενδέχεται να μην αποφέρει όλα τα αναμενόμενα οφέλη, υπενθυμίζει όμως τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας του Νοεμβρίου του 2011 σχετικά με την ενίσχυση της εξωτερικής διάστασης της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, όπου το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη ευρύτερης και πιο συντονισμένης προσέγγισης στις διεθνείς ενεργειακές σχέσεις προκειμένου η ΕΕ να απαντήσει στις παγκόσμιες ενεργειακές προκλήσεις και την κλιματική αλλαγή και να αντιμετωπίσει προβλήματα που έχουν να κάνουν με την ανταγωνιστικότητα και τη διαρροή άνθρακα, να διατηρήσει και να προωθήσει τα υψηλότερα πρότυπα πυρηνικής ασφάλειας, εξασφαλίζοντας παράλληλα τον ασφαλή και διαφοροποιημένο ενεργειακό εφοδιασμό·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

77. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η ενεργειακή ασφάλεια και ενεργειακή αυτάρκεια της ΕΕ, που επιτυγχάνεται πρωτίστως με την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες, σε συνδυασμό με άλλες εναλλακτικές πηγές ενέργειας, μειώνουν την εξάρτηση από τις εισαγωγές· σημειώνει το αναδυόμενο ενδιαφέρον σχετικά με την έρευνα για κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο· πιστεύει ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη για χάραξη ολοκληρωμένης πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της θαλάσσιας γεώτρησης πετρελαίου και φυσικού αερίου· πιστεύει ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στους περιβαλλοντικούς κινδύνους και την οριοθέτηση των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών (ΕΕΖ) των κρατών μελών της ΕΕ και των σχετικών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τη Σύμβαση UNCLOS, την οποία έχουν προσυπογράψει όλα τα κράτη μέλη και η ΕΕ καθαυτή·

78. τονίζει ότι η παραχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης για γεωτρήσεις και η οριοθέτηση των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών θα μετατραπεί σε πηγή προστριβών με τρίτες χώρες, και ότι η ΕΕ πρέπει να διατηρήσει υψηλό πολιτικό προφίλ στο θέμα αυτό και να επιδιώκει να αποτρέψει διεθνείς τριβές· υπογραμμίζει ότι η ενέργεια πρέπει να χρησιμοποιείται ως κινητήρια δύναμη για ειρήνη, περιβαλλοντική ακεραιότητα, συνεργασία και σταθερότητα·

79. ζητεί ο ενεργειακός οδικός χάρτης ΕΕ — Ρωσίας να βασίζεται στις αρχές του αμοιβαίου σεβασμού και της αμοιβαιότητας, με παράλληλη τήρηση των κανόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας και των ρυθμίσεων της τρίτης δέσμης μέτρων για την ενέργεια· καλεί την Επιτροπή να προχωρήσει στην εφαρμογή και εκτέλεση με αποτελεσματικό τρόπο των κανόνων ανταγωνισμού και εσωτερικής αγοράς της ΕΕ έναντι όλων των επιχειρήσεων του τομέα της ενέργειας που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια της Ένωσης· χαιρετίζει σχετικά την πρόσφατη έρευνα για συμπεριφορά που δεν συνάδει με τους κανόνες περί ανταγωνισμού εκ μέρους της Gazprom, και εκφράζει τη λύπη του για το διάταγμα της Ρωσικής Ομοσπονδίας που εγκρίθηκε με πολιτικά κίνητρα, το οποίο δεν επιτρέπει τη συνεργασία ρωσικών επιχειρήσεων του τομέα της ενέργειας με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ· επιμένει ότι κάθε επιχείρηση στον ενεργειακό τομέα οφείλει να συνεργάζεται πλήρως με τις ερευνητικές αρχές· ζητεί από την Επιτροπή να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για το εν λόγω διάταγμα και να διασφαλίσει ότι οι έρευνες μπορούν να προχωρήσουν·

80. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει μια πλήρη δέσμη βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προτεραιοτήτων ενεργειακής πολιτικής σε σχέση με τους γείτονές της προκειμένου να διαμορφωθεί ένας κοινός δικαίος χώρος που θα βασίζεται σε αρχές και σε κανόνες που απορρέουν από το κεκτημένο της εσωτερικής αγοράς· επισημαίνει τη σημασία της περαιτέρω επέκτασης της Ενεργειακής Κοινότητας, ιδίως σε χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, της Κεντρικής Ασίας και της Μεσογείου, καθώς και της δημιουργίας νομικών μηχανισμών ελέγχου για την αντιμετώπιση της ελλιπούς εφαρμογής του κεκτημένου· καλεί την Ένωση να επιδείξει αλληλεγγύη έναντι των εταίρων της που συμμετέχουν στην ενεργειακή κοινότητα· καταδικάζει, σε σχέση με αυτό, τις πρόσφατες απειλές της Ρωσικής Ομοσπονδίας έναντι της Μολδαβίας·

81. τονίζει ότι η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να αντιβαίνει στις βασικές αρχές στις οποίες έχει θεμελιωθεί η ΕΕ, και ιδίως στη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα· προς αυτή την κατεύθυνση, ζητεί από την Επιτροπή, στο πλαίσιο των ενεργειακών της σχέσεων, να ευνοεί τις χώρες παραγωγής και διαμετακόμισης που συμπεριφέρονται και στηρίζουν τις ίδιες αξίες·

82. υπογραμμίζει τη σημασία ενίσχυσης της συνεργασίας και του διαλόγου με άλλους στρατηγικούς ενεργειακούς εταίρους· θεωρεί ότι η αυξανόμενη επιρροή των αναδυόμενων οικονομιών στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας, καθώς και η αύξηση της ενεργειακής τους ζήτησης, καθιστά καίριας σημασίας για την ΕΕ την πλήρη συνεργασία της με τους εν λόγω εταίρους σε όλους τους τομείς ενέργειας· επισημαίνει ότι, σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ενισχύσει τον συντονισμό στο πλαίσιο των αγορών ενεργειακών προϊόντων από τρίτες χώρες· ζητεί στενότερη συνεργασία μεταξύ του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), ούτως ώστε η ΕΕ να έχει ενιαία τοποθέτηση επί θεμάτων που αφορούν την ενεργειακή πολιτική, όπως ορίζει η νομοθεσία της ΕΕ και οι υποδείξεις που διατυπώνει η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας της Επιτροπής· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να ενημερώνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τις εξελίξεις στον εν λόγω τομέα·

83. υπογραμμίζει ότι η Συνθήκη για την ΕΕ ζητεί αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, η οποία θα πρέπει να αποτελεί μέρος τόσο της καθημερινής εργασίας όσο και της διαχείρισης των κρίσεων της εσωτερικής και εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής· ζητεί από την Επιτροπή να δώσει σαφή ορισμό στην «ενεργειακή αλληλεγγύη» προκειμένου να εξασφαλίσει ότι θα τηρείται από όλα τα κράτη μέλη·

84. τονίζει ότι δεν θα υπάρξει κανένας συμβιβασμός ως προς την ασφάλεια και την προστασία είτε των παραδοσιακών (π.χ. πυρηνική ενέργεια) είτε των νέων πηγών ενέργειας (π.χ. μη συμβατικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο) και εκτιμά ότι η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες ενίσχυσης του πλαισίου ασφάλειας και προστασίας και να ηγηθεί διεθνών προσπαθειών στον συγκεκριμένο τομέα·

85. επισημαίνει ότι, καθώς τα κράτη μέλη βρίσκονται στο στάδιο της διασύνδεσης και της ολοκλήρωσης των εθνικών τους αγορών μέσω της πραγματοποίησης επενδύσεων σε υποδομές και της έγκρισης κοινών κανονισμών, θα πρέπει επίσης να καταβληθούν συνεχείς προσπάθειες για συνεργασία με τη Ρωσία προκειμένου να προσδιοριστούν δημιουργικά και αμοιβαίως αποδεκτά μέτρα με στόχο τη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ των δύο ενεργειακών αγορών·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

86. τονίζει ότι, καθώς ο ενεργειακός εφοδιασμός στρέφεται προς τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, η ΕΕ θα πρέπει να ξεκινήσει εντατικό διάλογο και συνεργασία με τις χώρες BRICS στο πλαίσιο της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του καθαρού γαιάνθρακα, της CCS, των ευφυών δικτύων, της έρευνας στον τομέα της σύντηξης, καθώς και της πυρηνικής ασφάλειας· η ΕΕ θα πρέπει επίσης να αναπτύξει μια σαφή πολιτική για συνεργασία στην έρευνα και καινοτομία στον τομέα της ενέργειας με τις χώρες αυτές·

87. καλεί την ΕΕ να εξακολουθήσει να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα· τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να γνωρίζει τις συνέπειες μιας αποτυχίας σύναψης μιας παγκόσμιας συμφωνίας για την κλιματική αλλαγή· ως εκ τούτου, εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ο χάρτης πορείας δεν παρουσιάζει σενάριο μη επίτευξης μιας τέτοιας συμφωνίας· υπογραμμίζει ότι η επίτευξη μιας νομικά δεσμευτικής παγκόσμιας συμφωνίας για τη μείωση των εκπομπών, με τη συμμετοχή των χωρών που εκπέμπουν τις μεγαλύτερες ποσότητες στον κόσμο, όπως η Κίνα, η Ινδία, οι ΗΠΑ και η Βραζιλία, θα αυξήσει την πιθανότητα να επιτευχθεί πραγματική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· υπογραμμίζει την ανάγκη ανταπόκρισης στον υπαρκτό κίνδυνο της διαρροής άνθρακα, αποτρέποντας τη μετεγκατάσταση βιομηχανικών κλάδων εντάσεως ενέργειας εκτός ΕΕ·

Σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΕ)

88. αναγνωρίζει ότι το ΣΕΕ αποτελεί το βασικό –αν και όχι το μοναδικό– μέσο μείωσης των βιομηχανικών εκπομπών και προώθησης των επενδύσεων σε ασφαλείς και βιώσιμες τεχνολογίες χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών· επισημαίνει ότι είναι αναγκαία η περαιτέρω διαρθρωτική βελτίωση του ΣΕΕ, προκειμένου να αυξηθεί η δυνατότητα του σχεδίου να ανταποκριθεί στις οικονομικές διακυμάνσεις, στην αποκατάσταση της επενδυτικής ασφαλείας και στην ενίσχυση των επενδυτικών κινήτρων με βάση την αγορά και τη χρήση τεχνολογιών χαμηλής εκπομπής άνθρακα· επισημαίνει ότι οποιοσδήποτε διαρθρωτικές αλλαγές στο ΣΕΕ απαιτούν προσεκτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, καθώς και του αντίκτυπου στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και στην ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων βιομηχανιών, ιδίως όσον αφορά τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την ανάπτυξη καινοτόμων, ασφαλών και βιώσιμων τεχνολογικών λύσεων εκ μέρους των ευρωπαϊκών βιομηχανιών·

89. ζητεί από την Επιτροπή να παρουσιάσει το ταχύτερο δυνατό μια επιπρόσθετη εκτίμηση με προτάσεις για συνιστώμενες δράσεις που θα μπορούσαν να αποτρέψουν τον κίνδυνο της διαρροής άνθρακα που προκαλείται από την μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής σε περιοχές εκτός ΕΕ, εστιάζοντας ιδίως σε επιπρόσθετα σενάρια σε περίπτωση περιορισμένης ή μηδενικής περαιτέρω παγκόσμιας δράσης σχετικά με τη μείωση των εκπομπών άνθρακα·

90. επισημαίνει ότι ο τομέας που δεν υπάγεται στο ΣΕΕ ευθύνεται για το 55 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ και, ταυτόχρονα με το ΣΕΕ, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι και ο τομέας που δεν υπάγεται στο ΣΕΕ αναλαμβάνει την ευθύνη που του αναλογεί για τις μειώσεις εκπομπών· τονίζει την ανάγκη πολιτικής καθοδήγησης σε επίπεδο ΕΕ και ανάληψης συγκεκριμένων δράσεων για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού·

91. αναγνωρίζει ότι το ΣΕΕ αντιμετωπίζει προβλήματα που δεν είχαν προβλεφθεί αρχικά και ότι η συσσώρευση πλεονάσματος δικαιωμάτων θα εξασθενήσει το κίνητρο για την προώθηση επενδύσεων χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών επί σειρά ετών στο άμεσο μέλλον· παρατηρεί ότι αυτό θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα του ΣΕΕ ως του βασικού μηχανισμού της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών με τρόπο που να δημιουργεί ισότιμες συνθήκες ανταγωνισμού για ανταγωνιζόμενες τεχνολογίες, να παρέχει στις εταιρείες την ευελιξία να αναπτύξουν δικές τους στρατηγικές μετριασμού και να προβλέπει συγκεκριμένα μέτρα για την καταπολέμηση της διαρροής άνθρακα· καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει μέτρα προκειμένου να διορθωθούν οι αδυναμίες του ΣΕΕ και να του επιτραπεί να λειτουργήσει όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί· προτείνει τα μέτρα αυτά να περιλαμβάνουν:

- α) παρουσίαση, το ταχύτερο δυνατό, έκθεσης προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η οποία θα εξετάζει, μεταξύ άλλων, τον αντίκτυπο στα κίνητρα για επενδύσεις σε τεχνολογίες χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών και τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα· πριν από την έναρξη της τρίτης φάσης, η Επιτροπή, εφόσον αρμόζει, πρέπει να τροποποιήσει τον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 10(4) της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ώστε να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα που μπορεί να περιλαμβάνουν την παρακράτηση της απαραίτητης ποσότητας δικαιωμάτων·
- β) πρόταση νομοθεσίας το συντομότερο δυνατόν προκειμένου να τροποποιηθεί η απαίτηση ετήσιας γραμμικής μείωσης της τάξεως του 1,74 %, ούτως ώστε να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις του στόχου μείωσης διοξειδίου του άνθρακα για το 2050·
- γ) διενέργεια και δημοσίευση αξιολόγησης της χρησιμότητας καθορισμού οριακής τιμής για τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων·
- δ) λήψη μέτρων για την αύξηση της εισροής συναφών πληροφοριών και της διαφάνειας του μητρώου ΣΕΕ, προκειμένου να είναι εφικτή η αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και αξιολόγηση·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

Έρευνα, ανθρώπινοι πόροι, νέες τεχνολογίες και εναλλακτικά καύσιμα

92. πιστεύει ότι οι τιμές διαδραματίζουν κείμερο ρόλο στις συναφείς με την ενέργεια επενδύσεις και στην παραγωγή ενέργειας· σημειώνει ότι οι διαφορετικές πολιτικές που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για να προωθήσουν την ανανεώσιμη ενέργεια θα πρέπει να θεωρούνται καμπύλη μάθησης· είναι της άποψης ότι η ασταθής και αβέβαια τιμή των ορυκτών καυσίμων θα προάγουν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με την προϋπόθεση ότι θα εξαλειφθούν αστοχίες της αγοράς και της πολιτικής· συνιστά στα κράτη μέλη να προωθήσουν και να στηρίξουν αποτελεσματικά σχέδια στήριξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η αύξηση των τιμών ενέργειας· ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει εναλλακτικές λύσεις για ένα πιο συντονισμένο, συγκλίνον και ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό σύστημα στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

93. πιστεύει ότι η αύξηση, τα τελευταία χρόνια, των λογαριασμών κατανάλωσης ενέργειας στην Ευρώπη έχει αναπτύξει μια «έξυπνη» προσέγγιση της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, που βασίζεται στην κοινή λογική· τονίζει τη σημασία πλαισίωσης αυτής της φυσικής αλλά ανεπαρκούς αλλαγής στη συμπεριφορά με τις σωστές δράσεις πολιτικής και οικονομικής στήριξης για την περαιτέρω ενίσχυση της εξοικονόμησης ενέργειας· τονίζει την ανάγκη παρακίνησης των καταναλωτών να παράγουν τη δική τους ενέργεια· τονίζει ότι ο ρόλος των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και η εφαρμογή τους σε όλα τα ευφυή δίκτυα έχουν ολοένα μεγαλύτερη σημασία για την ανάπτυξη αποδοτικής κατανάλωσης ενέργειας και, ιδίως για την ανάπτυξη ευφών συστημάτων μέτρησης που παρέχουν στους καταναλωτές στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις, και το πλεόνασμα που επιστρέφει στο δίκτυο, καθώς και με πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα και τις δυνατότητες ενεργειακής απόδοσης·

94. πιστεύει ότι οι ενεργειακές υποδομές θα πρέπει να προσανατολιστούν περισσότερο προς τον τελικό χρήστη, με εντονότερη έμφαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ των δυνατοτήτων του συστήματος διανομής και της κατανάλωσης, και τονίζει την ανάγκη για πραγματικού χρόνου, δύο κατευθύνσεων ροές ενέργειας και πληροφοριών· επισημαίνει τα οφέλη που έχουν για τους καταναλωτές οι νέες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα διαχείρισης ενέργειας σε επίπεδο ζήτησης και τα συστήματα ανταπόκρισης στη ζήτηση, που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση της προσφοράς και της ζήτησης·

95. πιστεύει ότι η ανάπτυξη των ευφών δικτύων είναι ζήτημα επείγουσας ανάγκης, διότι χωρίς αυτά, δεν θα είναι δυνατή η ενοποίηση της αποκεντρωμένης παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η βελτίωση της απόδοσης της κατανάλωσης ενέργειας (που είναι βασικές για την επίτευξη των στόχων 20-20-20 της κλιματικής και ενεργειακής δέσμης)·

96. δίνει έμφαση στον ρόλο των ευφών δικτύων όσον αφορά τη δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, και τονίζει ότι τα ευφυή δίκτυα μπορούν να επιτρέψουν στους καταναλωτές να παρακολουθούν και να προσαρμόζουν τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας· επισημαίνει ότι η σθεναρή προστασία των προσωπικών δεδομένων και τα προγράμματα εκπαίδευσης των καταναλωτών, όπως ενημερωτικές εκστρατείες στα σχολεία και τα πανεπιστήμια, έχουν ουσιαστική σημασία, ιδίως εάν οι έξυπνοι μετρητές έχουν πραγματικό αντίκτυπο· τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέτουν στη διάθεση των καταναλωτών τις σχετικές πληροφορίες μέσω ιστοτόπων και ότι όλοι οι σχετικοί φορείς, όπως κατασκευαστές, αρχιτέκτονες και προμηθευτές θερμότητας, ψύξης και εξοπλισμού ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε επικαιροποιημένη ενημέρωση και να συγκρίνουν τιμές και υπηρεσίες, ώστε να επιλέγουν, βάσει αυτών, τον πάροχο ενέργειας που ικανοποιεί καλύτερα τις ανάγκες τους·

97. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και οι ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» θέτουν σε προτεραιότητα την ανάγκη για ανάπτυξη κάθε είδους τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανταγωνιστικότητα στην ΕΕ, να προωθηθούν οι ευκαιρίες για θέσεις εργασίας και να δοθούν κίνητρα για μια υπεύθυνη αντιμετώπιση της ενέργειας· στηρίζει τους στόχους του ευρωπαϊκού στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών και των συναφών ευρωπαϊκών βιομηχανικών πρωτοβουλιών στο εν λόγω πλαίσιο· επισημαίνει ότι πρέπει να δοθεί μέγιστη προτεραιότητα στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση του κόστους της ανανεώσιμης ενέργειας, μέσω τεχνολογικών βελτιώσεων και καινοτομίας, μέσω, μεταξύ άλλων, της χορήγησης μεγαλύτερου μεριδίου από τους προϋπολογισμούς στον τομέα της δημόσιας έρευνας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την έρευνα για την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στο πλαίσιο του προγράμματος Horizon 2020 και του σχεδίου SET·

98. υποστηρίζει ότι η έρευνα για νέα εναλλακτικά καύσιμα έχει ουσιαστική σημασία για την επίτευξη μακροπρόθεσμων στόχων για το περιβάλλον και το κλίμα και αναμένει, ως εκ τούτου, από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» να παράσχει τα αναγκαία κίνητρα·

99. τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και ανάπτυξη εκ μέρους των δημόσιων οργανισμών και της βιομηχανίας, για τη βελτίωση και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, και τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας και φυσικού αερίου, στους τομείς των οδικών μεταφορών, της ναυτιλίας και των αεροπορικών μεταφορών·

Θέρμανση και ψύξη

100. ζητεί να αποδοθεί περισσότερη σημασία στους τομείς θέρμανσης και ψύξης· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την ΕΕ να εξετάσει την πλήρη ενσωμάτωση του τομέα θέρμανσης και ψύξης για το μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος· σημειώνει ότι ο εν λόγω τομέας αντιπροσωπεύει το 45 % περίπου της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ευρώπη, και ότι η καλύτερη κατανόηση του σημαντικού ρόλου της θέρμανσης και της ψύξης είναι απαραίτητη· συνεπώς, καλεί την Επιτροπή να συγκεντρώσει τα

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

απαιτούμενα στοιχεία που αντικατοπτρίζουν τις πηγές και τις χρήσεις της θέρμανσης και της ψύξης, καθώς και τη διανομή θερμότητας στις διάφορες ομάδες τελικών καταναλωτών (π.χ. κατοικίες, βιομηχανία, τριτογενής τομέας). ενθαρρύνει την επέκταση των εγκαταστάσεων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή ανακτημένης θερμότητας και υποστηρίζει την περαιτέρω έρευνα για συστήματα ψύξης και θέρμανσης με στόχο την υλοποίηση της φιλόδοξης πολιτικής της ΕΕ· καλεί τις δημόσιες αρχές να επικαιροποιήσουν τις προβλέψεις για τη ζήτηση θερμότητας με ορίζοντα το 2050 και να εκπονήσουν εκτίμηση περιφερειακού αντίκτυπου όσον αφορά το υπέδαφος, προκειμένου να βελτιστοποιήσουν την κατανομή πόρων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρέχουν αυξημένη χρηματοδότηση σε τοπικές υποδομές ενέργειας, όπως τα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που προσφέρουν αποδοτικές λύσεις, με χαμηλές ή χωρίς ανθρακούχες εκπομπές, οι οποίες θα αντικαταστήσουν την εισαγωγή και την ανταλλαγή/μεταφορά ενέργειας σε ολόκληρη την Ευρώπη· σημειώνει ότι οι άμεσα διαθέσιμες λύσεις ανανεώσιμης ενέργειας (γεωθερμική ενέργεια, βιομάζα συμπεριλαμβανομένων των βιοδιασπώμενα αποβλήτων, ηλιακή θερμική ενέργεια και υδρο-/αεροθερμική ενέργεια) σε συνδυασμό με μέτρα ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΗΘ) και της χρήσης θερμικών αποβλήτων, έχουν τη δυνατότητα να απαλλάξουν από τις ανθρακούχες εκπομπές ολόκληρη τη ζήτηση θέρμανσης έως το 2050 με οικονομικά αποδοτικό τρόπο·

Τελικές παρατηρήσεις

101. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επικείμενη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CCS), την εσωτερική αγορά, την ενεργειακή απόδοση και τις ενεργειακές τεχνολογίες, η οποία επιδιώκει την επίτευξη περαιτέρω προόδου στις πολιτικές επιλογές που προσδιορίζονται στον ενεργειακό χάρτη πορείας για το 2050·

102. πιστεύει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξωτερικές παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ με την υποστήριξη της δικτύωσης και την ανάπτυξη νέων ενεργειακών υποδομών, σε συνεργασία με τις γειτονικές χώρες·

103. επισημαίνει ότι οι διαφορετικές γεωγραφικές συνθήκες καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή μιας ενιαίας ενεργειακής πολιτικής σε όλες τις περιφέρειες· πιστεύει ότι, ανεξάρτητα από τα κριτήρια κοινής δράσης και ενώ τελεί εν γνώσει της ανάγκης συμμόρφωσης με τα πλαίσια πολιτικής της ΕΕ, κάθε περιφέρεια της Ευρώπης πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ακολουθήσει ένα ατομικό σχέδιο ανάλογα με την κατάστασή της και την οικονομία της, αναπτύσσοντας αυτές τις βιώσιμες πηγές ενέργειας που μπορούν να εκπληρώσουν πιο αποτελεσματικά τους στόχους του χάρτη πορείας για την ενέργεια 2050, και υπενθυμίζει ότι η παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας συγκεκριμένα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και την απασχόληση τόσο σε αγροτικές όσο και σε μη αγροτικές περιοχές· καλεί, ως εκ τούτου, όλες τις περιφέρειες να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές για την ενέργεια, και να εξετάσουν τη συμπερίληψη της ενέργειας στις στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας υπέρ μιας έξυπνης εξειδίκευσης·

104. τονίζει τη σημασία της διαφάνειας, της δημοκρατικής εποπτείας και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στις σχέσεις με τρίτες χώρες στον τομέα της ενέργειας·

105. τονίζει πόσο σημαντική είναι η μείωση της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα των μεταφορών, μεταξύ άλλων μέσω του προγραμματισμού των μεταφορών και της ενίσχυσης των δημοσίων μέσων μαζικής μεταφοράς σε επίπεδο κρατών μελών· τονίζει επίσης ότι τα έργα αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο πλαίσιο του προγράμματος του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και ενέργειας (ΔΕΔ-Μ και ΔΕΔ-Ε), πρέπει να επιταχυνθούν·

106. υποστηρίζει ότι ο συνολικός στόχος της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές απαιτεί την ουσιαστική μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές, γεγονός το οποίο συνεπάγεται περαιτέρω ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων, βελτίωση της απόδοσης των μεταφορικών μέσων, καθώς και ουσιαστική αύξηση της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας και, επομένως, μεγάλες επενδύσεις στην υποδομή της ηλεκτρικής ενέργειας, στη διαχείριση δικτύου και την αποθήκευση ενέργειας· επισημαίνει ότι απαιτείται ταχεία δράση για να αποφευχθεί ο εγκλωβισμός σε μια τροχιά υψηλότερων εκπομπών λόγω του μεγάλου κύκλου ζωής των υποδομών·

107. ενθαρρύνει ολόψυχα την ιδέα της ενσωμάτωσης των συμπερασμάτων του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής «Περιφέρειες 2020 — μια αξιολόγηση των μελλοντικών προκλήσεων για τις περιφέρειες της ΕΕ», σχετικά με τη σημασία του συνυπολογισμού και του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων και λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών στον τομέα του ενεργειακού εφοδιασμού, κατά τα επόμενα χρόνια·

108. εφιστά την προσοχή στην πολύπλοκη σχέση μεταξύ του ενεργειακού και του επισιτιστικού εφοδιασμού αφενός και των εξελίξεων στον τομέα της ασφάλειας αφετέρου, ιδιαίτερα όσον αφορά τα μη βιώσιμα βιοκαύσιμα πρώτης γενιάς τα οποία μπορεί να συνεπάγονται δυσμενείς κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες· συνιστά, κατά συνέπεια, την πραγματοποίηση περαιτέρω επενδύσεων και την περαιτέρω ανάπτυξη βιώσιμων προηγμένων βιοκαυσίμων από γεωργικά απόβλητα και φύκια·

Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013

109. υπενθυμίζει τη σημασία της περιβαλλοντικής ακεραιότητας της ενεργειακής παραγωγής· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αυστηρά τη μελέτη περιβαλλοντικού αντικτύπου σε όλα τα είδη ενεργειακής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του μη συμβατικού φυσικού αερίου·

110. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την ένταξη της λεγόμενης «ρήτρας ενεργειακής ασφάλειας» στις εμπορικές συμφωνίες, στις συμφωνίες σύνδεσης και στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας που συνάπτονται με τις χώρες παραγωγής και διαμετακόμισης, με την οποία θα θεσπίζεται κώδικας συμπεριφοράς και θα περιγράφονται ρητώς τα μέτρα που θα λαμβάνονται σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της σύμβασης από έναν εκ των συμβαλλομένων εταιρών·

111. υπογραμμίζει τη σημασία της ευρείας συνεργασίας στην περιοχή της Αρκτικής, ιδίως μεταξύ χωρών του ευρωατλαντικού χώρου, όπου περιλαμβάνεται και συμφωνία σχετικά με ειδικό καθεστώς· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να υποβάλει συνολική εκτίμηση όσον αφορά τα οφέλη και τους κινδύνους της εμπλοκής της ΕΕ στην Αρκτική, όπου συμπεριλαμβάνεται και η ανάλυση του περιβαλλοντικού κινδύνου, λόγω των εξαιρετικά ευαίσθητων και αναντικατάστατων περιοχών, ιδίως στην Άπω Αρκτική·

112. σημειώνει ότι τα ύδατα της Αρκτικής αποτελούν ένα γεινιάζον θαλάσσιο περιβάλλον ιδιαίτερης σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και παίζουν σημαντικό ρόλο στην απάλυνση της κλιματικής αλλαγής· επισημαίνει ότι οι σοβαρές περιβαλλοντικές ανησυχίες που αφορούν τα ύδατα της Αρκτικής χρήζουν ιδιαίτερας προσοχής προκειμένου να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική προστασία της Αρκτικής σε σχέση με τις υπεράκτιες δραστηριότητες άντλησης πετρελαίου και αερίου, όπου συμπεριλαμβάνονται και οι έρευνες, συνυπολογίζοντας τον κίνδυνο σοβαρών ατυχημάτων και την ανάγκη αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους· παροτρύνει τα κράτη μέλη που είναι μέλη του Αρκτικού Συμβουλίου να προωθήσουν ενεργά προσπάθειες για την τήρηση των υψηλότερων δυνατών προδιαγραφών περιβαλλοντικής ασφάλειας στο ευαίσθητο και μοναδικό αυτό οικοσύστημα, μεταξύ άλλων, μέσω της δημιουργίας διεθνών μέσων για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντίδραση στη θαλάσσια πετρελαϊκή ρύπανση της Αρκτικής και, ειδικότερα, να προτείνουν ενεργά πολιτικές στις κυβερνήσεις που τις προκαλούν να μην χορηγούν άδειες υπεράκτιων δραστηριοτήτων άντλησης πετρελαίου και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων και των ερευνών, στον βαθμό που δεν μπορεί να διασφαλιστεί επαρκής αντίδραση σε τέτοιου είδους ατυχήματα·

o

o o

113. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.

P7_TA(2013)0089

Αξιολόγηση των κινδύνων και της ασφάλειας των πυρηνικών σταθμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση («προσομοίωση ακραίων καταστάσεων»)

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τη συνολική αξιολόγηση των κινδύνων και της ασφάλειας (προσομοίωση ακραίων καταστάσεων) των πυρηνοληκτρικών σταθμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις συναφείς δραστηριότητες (2012/2830(RSP))

(2016/C 036/12)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με τη συνολική αξιολόγηση των κινδύνων και της ασφάλειας (προσομοίωση ακραίων καταστάσεων) των πυρηνοληκτρικών σταθμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις συναφείς δραστηριότητες (COM(2012)0571),
- έχοντας υπόψη τις διερευνητικές επιτόπιες επισκέψεις παρακολούθησης που οργανώθηκαν από την ομάδα ENSREG, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, με στόχο να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί, προγραμματιστεί ή εξεταστεί σε επίπεδο εγκαταστάσεων για τη βελτίωση της ασφάλειας ως αποτέλεσμα της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, και να προσδιοριστούν οι βέλτιστες πρακτικές, οι αξιοσημείωτες επιτυχίες, καθώς και τυχόν διδάγματα που αντλήθηκαν ή δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή των μέτρων αυτών,